

Datum
2020-06-05

Mottagare

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation ställd av SD

Med anledning av interpellation inlämnad av Sverigedemokraterna Tibro.

Det är mycket riktigt att 18:e kapitlet i Offentlighets- och sekretesslagen har som överskrift vad kapitlet behandlar det vill säga; **Sekretess till skydd främst för intresset av att förebygga eller beivra brott**. Ni nämner i er interpellation underrubriken **Förundersökningar, underrättelseverksamhet, m.m.** och verkar mena att jag misstolkar lagen. Kapitel 18 har många paragrafer och i denna fråga handlar det om 13 §, vilket är det som gäller vid **Risk- och sårbarhetsanalyser m.m.** vilket också är dess underrubrik.

Det är anmärkningsvärt att ni som politiker och parti engagerar sig så i en fråga i fel forum, med fel laghänvisningar och tolkning av dessa då ni verkar efterfråga om uppgifter kan utlämnas gällande tillgången på skyddsutrustning.

Det är allmänt känt att bryta mot lagar är att anses som en brottslig handling. Är detta något ni uppmuntrar verksamheten och kommunen att göra i och med er återkommande fråga trots mina tidigare tydliga hänvisningar till lagrum?

Låt mig förklara vad jag menar med fel forum:

Jag har ingen önskan att undanhålla uppgifter som får spridas, men vilka uppgifter och hur uppgifter ska lämnas ut i fredstid, i en sådan kris- och beredskapssituation, som pandemin är, har kontrollerats av förvaltningen ett flertal gånger med såväl kommunjurist som säkerhetschef, vilken i sin tur har dubbelkontrollerat detta med Sveriges säkerhetspolis, SÄPO. Även nationellt har man vidtagit åtgärder för att säkerställa så att sekretessbestämmelsen följs när det gäller uppgifter som redovisas från kommuner till Socialstyrelsen och Länsstyrelsen.

Det som gäller utifrån nationella riktlinjer är följande;

- *Lagstödet finns att hämta, som ovan nämndes, i OSL (Offentlighets- och Sekretesslagen) 18:e kapitlet 13 §.*
- *Om brister uppdagas inom kommunala vården inrapporteras de i särskild ordning till Socialstyrelsens hemsida och via ett krypterat inrapporteringssystem med särskild behörighet.*
- *Säkerhetspolisens **Allmänna råd** rörande bl.a. information om brister inom vården anger bedömningen att regionalt och nationellt aggregerad information kan påverka Sveriges säkerhet, varför den inte ska utlämnas.*
- *Länsstyrelsens direktiv gällande sekretess vid veckovis inrapportering där vi t.ex. INTE rapporterar in brister m.m. i det "öppna" rapportverktyget WIS*
- *Kommunen har beslutat att följa råd och anvisningar kopplade till COVID-19 från ansvariga myndigheter, där är även förhållningssättet rörande sekretess en del av detta beslut.*

Utifrån ovanstående så besvarar varken kommunen eller jag som ordförande frågor om hur tillgången till skyddsutrustning ser ut eller hur bemanningssituationen för tillfället är, eller hur planeringen för verksamheterna är vid eventuell låg bemanning. Inte i detta forum!

Detta då kommunfullmäktige är ett publikt och offentligt möte med möjlighet till stor spridningseffekt av informationen utanför Tibro såväl nationellt som internationellt.

Åse Nicklasson, du är ledamot i Socialnämnden. När jag besvarade dina frågor vid förra fullmäktige så berättade jag att du har möjlighet att ställa dina frågor i nämnden eftersom nämnden just har sekretess i de frågor som rör nämnden. Frågor som besvaras där kan inte anses riskeras sprida information som skulle kunna vara till skada för vare sig Tibro eller landet. Vid nämndsmötet 25 maj ställde du inte någon av de frågorna som tas upp i denna interpellation.

Ni sverigedemokrater har själva möjlighet att ringa säkerhetschef Ola Johansson, ringa Socialstyrelsen eller få ärendet prövat gällande utlämnande av handling och vid avslag överklaga beslutet. Det vill säga följa normal fastställd och lagstadgad ordning.

Vad jag kan svara på är följande:

Fråga 1: **Vad används för skyddsutrustning?**

Socialnämnden följer de direktiv och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen och Smittskydd Västra Götaland som finns gällande skyddsutrustning.

Det är via Socialstyrelsen och VGR som beställning om skyddsutrustning görs. Kommunen rapporterar även om personal- och materialresurser till Länsstyrelsen.

Det finns bra material om detta på Socialstyrelsens hemsida och ni kan själva ta del av detta där eller så kan ni ringa till Socialstyrelsen om ni önskar veta mer om vilken skyddsutrustning som ska användas. Det är samma källa som kommunen använder.

Skyddsutrustning och direktiv är enbart verksam om alla tar sin del av ansvaret.

Att all personal följer basala hygienrutiner är ett absolut krav med tanke på allvarlighetsgraden vid smitta. Utöver basala hygienrutiner används personlig skyddsutrustning som tillägg vid patientnära vård och städning.

Den personliga skyddsutrustningen ska användas i vårdnära arbete (inom 1 meter) från patient/vårdtagare utan risk för luftburen smitta. Stänkskydd som täcker ansiktet (ögon, näsa, mun) – Heltäckande visir som täcker hela ansiktet **eller** vätskeavvisande munskydd (IIR) tillsammans med skydd för ögonen, till exempel skyddsglasögon. Visir som inte skyddar för stänk mot munnen kombineras med vätskeavvisande munskydd (IIR). Utifrån en riskbedömning och de arbetsmoment som utförs väljs det arbetstekniskt mest lämpliga alternativet.

Munskydd/skyddsglasögon/visir behöver inte bytas mellan patienter och kan användas så länge det inte tas av, förorenas, skadas eller har genomfuktats. Engångsplastförkläde för skydd av arbetskläder, vanligt ärmlöst, är grundprincipen.

Långärmat plastförkläde/vätskeavvisande skyddsrock ersätter ärmlöst plastförkläde vid risk för större mängd förorening av kroppsvätskor på underarmar eller arbetskläder

Förkläde ska bytas mellan varje patient och knyts bak för säker avtagning. Skyddshandskar används enligt och som en del av basala hygienrutiner.

”Barriär” mellan vårdtagare och personal

Sedan 15 maj används i Tibro kommun en barriär mellan vårdtagare och personal i ansiktsnära, dvs vårdnära situationer. Visir anses vara en barriär. Det är ytterligare en åtgärd som ett försök att skydda våra äldre och mest sjuka. Det är på rekommendation från Folkhälsomyndigheten som Regionerna fick i uppdrag att

ta fram direktiv till kommunerna. Tibro kommun valde att starta igång arbetet innan direktiv från Regionen utkommit. Regionens riktlinjer utkom 21 maj som inte föranledde några förändringar av Tibro socialförvaltnings framtagna rutiner.

Fråga 2: **Åtgärder för att minska antalet personal hos brukarna inom hemvården**

Förvaltningen försöker begränsa antalet medarbetare som besöker vårdtagare inom hemvården. Detta inkluderar timvikarier och poolpersonal. Det arbetet igångsattes redan 11 mars. Det är uttalat till personal och brukare att vid hög frånvaro kommer kommunen behöva prioritera insatser som handlar om liv och hälsa. Nämnden har även skickat brev till hemvårdstagare att det är möjligt att boka av insatser under pandemin, både tillfälligt och för en längre period.

Vi behöver vara medvetna om att även om intentionerna är goda med att minimera personalstyrkan kring brukare, så behöver strategin läggas om vid högre personalbortfall, för det som gäller då är att nödvändig insatser utförs hos brukarna.

Därför lägger nämnden stor vikt vid att samtlig vård- och omsorgspersonal tar del av basala hygienrutiner, användande av skyddsutrustning mm. Det är allas ansvar att följa rutiner, rekommendationer m.m. för att minska smittspridning.

Samtliga enheter har gjort riskbedömningar samt prioriteringslista för arbetsuppgifter som ska gälla exempelvis när många i av den ordinarie personalstyrkan är borta samtidigt. Det är viktigt att även dessa prioriteringslistor tas i bruk även om det kan kännas svårt av etiska skäl att ta till åtgärderna. Vi har aldrig varit i en liknande situation och behöver prioritera hårt bland uppdragen.

Fråga 3: **Vad har utbildad personal och vikarier fått för utbildning inom smittspridning?**

Utbildad personal och vikarier med månadsanställning får samma utbildning som alla andra inom vården.

Timvikarier. Samtliga timvikarier har sedan 13 mars fått kontinuerlig information om var de kan ta del av utbildningsmaterial m.m. De som är osäkra litar vi på anmäler detta till enhetschef som i sin tur bedömer behovet av ytterligare åtgärder.

Sommarvikarier (en del av våra timvikarier): I introduktionen så har det tillförts moment för att ge kunskap kopplat till coronaviruset så att de ska känna sig trygga att jobba inom vården, samt för att minska risken för smittspridning.

Ett antal filmer med utbildning och information visas och finns tillgängliga dygnet runt att titta på för samtlig personal. De är inlagda på intranätet under förvaltningens sidor och täcker följande områden:

- Basalhygien i vård och omsorg
- Basala hygienrutiner och Covid-19 - Förhindra smittspridning i kommunal vård och omsorg.
- Skydd mot Covid -19 (instruktionsfilm)
- Omvårdnad i livets slutskede vid Covid -19

Slutligen, förvaltningen har gått ut via e-post med personlig webbutbildning till all personal. I början av juni kommer en uppföljning att ske för att säkerställa att all personal fullföljt sin plikt att ta del av de utbildningar som de anvisats för att vi ska kunna hålla såväl vår personal som våra vårdtagare säkra.

Svarande

Jan Hanna
Socialnämndens ordförande